

Hørings svar fra Frie Skolers Lærereforening (FSL)

Vedrørende ” Lov om ændring af integrationsloven, danskuddannelsesloven, lov om almene boliger m.v. og forskellige andre love ”

Frie Skolers Lærereforening takker for, at foreningen har fået lov til at udtale sig om lovforslaget. Vi har nedenfor samlet vores kommentarer og synspunkter til lovforslaget, dog forholder vi os udelukkende til de afsnit, som har direkte berøring med det frie skoleområde.

Kommentarer om grundskoleundervisning

Frie Skolers Lærereforening (FSL) er enig i, at det er en fælles samfundsopgave at løse de udfordringer, som en øget flygtningestrøm giver, og vi hilser det velkomment, at de frie skoler får mulighed for at deltage i opgaveløsningen.

Men FSL anbefaler, at lovforslaget ændres, så undervisningsopgaven løses inden for grundskolens rammer – det vil sige i folkeskolens modtageklasser eller efter aftale mellem kommunen og de frie skoler.

FSL finder det forkert og helt unødvendigt, at kommunale undervisningsopgaver overtages af private undervisningsvirksomheder.

Kommentarer om integration og ekskludering

Hvis vi som samfund skal lykkes med integrationsopgaven, er det afgørende, at flygtningebørnene møder danske børn og lærer dem at kende. Og det gør de ikke, hvis de placeres i særlige ekskluderende tilbud og i skolefilialer.

FSL mener, at det er kontraproduktivt, at flygtningebørn, som skal integreres i det danske samfund, ikke bliver en del af den danske grundskole. Det er netop den danske skole, som vi i andre sammenhænge fremhæver, fordi den giver samfundet sammenhængskraft.

Vi oplever derfor, at hele tænkningen i forslaget er forkert; det ekskluderer i stedet for at integrere.

Kommentarer om økonomi

Forslaget præsenterer desværre ikke et kvalitativt godt undervisningstilbud med udgangspunkt i folkeskolereformens grundsætning om, at alle børn skal gives mulighed for at blive så dygtige, som de kan, men det giver kommunerne mulighed for at spare og lave billige løsninger.

FSL undrer sig over, at det er op til kommunerne at indgå aftaler om særlige grundskoleundervisning med de enkelte frie skoler. Med andre almindelige elevgrupper følger et

statsligt tilskud, som knytter til udgifterne for elever i folkeskolen, men på dette punkt går man helt andre veje. Det er dermed tvivlsomt, i hvor høj grad de frie skoler vil blive bedt om at løse denne samfundsopgave, når hele finansieringen skal komme fra kommunernes økonomi. Incitamentet for kommunerne er således i høj grad økonomisk, hvilket ikke bidrager til at hæve kvaliteten af undervisningstilbuddet til flygtningebørn.

FSL anbefaler, at forslaget ændres, så de frie skoler kan få det sædvanlige statslige tilskud til disse børn, mens kommunerne således kun skal varetage forældrebetalingen samt betalingen for de særlige behov, som eleverne vil have.

Kommentarer om private undervisningstilbud

Det nye tiltag vil kunne føre til, at kommunerne får mulighed for at drive skoler uden for grundskoleregi (i et privat regi) – skoletilbud, hvor der udelukkende vil være fokus på at give de udenlandske børn det billigste tilbud.

Det er en fuldkommen forkert tænkning. Hvis Danmark skal lykkes med inklusionsopgaven af de mange flygtninge, så er det afgørende, at de kommer godt ind i uddannelsessystemet, så de kan få den bedste start på livet i Danmark. Undersøgelser viser, at jo bedre man lykkes med integrationsindsatsen fra starten, jo billigere bliver integrationen i det lange løb.

Kommentarer om kompetencer

FSL finder det stærkt bekymrende, at der ikke lægges vægt på, at underviserne i flygtningetilbuddet skal have specielle kompetencer.

På de frie skoler er der intet uddannelseskraft, men det er vigtigt både for skolerne og for os i FSL, at lærerne har de fornødne kompetencer til at løfte deres opgaver i hverdagen. Derfor er det også afgørende, at de lærere, som skal undervise flygtningebørn, har kompetencer til at undervise og håndtere den særlige elevgruppe. Kompetencerne kan erhverves på flere måder, for eksempel ved formel uddannelse i dansk som andetsprog, ved praktisk erhvervede kompetencer eller anden formel eller uformel uddannelse.

Kommentarer om tilsyn og kvalitet

Den særlige grundskoleundervisning, som de frie skoler med loven for mulighed for at tilbyde, er hverken omfattet af folkeskolelovens krav og mål eller af friskolelovens tilsynsbestemmelser og kvalitetssikringer, og det er stærkt betænkeligt.

Tilbuddet bygger på samme faglige forudsætning som friskolerne, nemlig at undervisningen skal stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Den formulering er FSL tilfreds med.

Men i de frie skoler er tilsynspligten omfattende og nøje reguleret, mens den i dette lovforslag reduceres til kommunernes kvalitetsrapporter, som udfærdiges hvert andet år og har en langt mere overordnet karakter end tilsynet i de frie skoler.

Vi finder det desuden betænkeligt, at det er den frie skole, som tilbyder undervisningen, mens det samtidig fremgår af loven, at kvaliteten af undervisningen er kommunens ansvar. Det er meget uhensigtsmæssigt og et markant brud på friskolelovgivningens normale regler, hvor det er skolens ansvar, at undervisningen lever op til lovbestemmelserne.

FSL anbefaler, at forslaget ændres, så det præciseres, at de særlige undervisningstilbud er den frie skoles ansvar, og at det er skolens (og friskolelovens) mål, visioner og regler, som gælder.

Kommentarer om forholdet til folkeskolens paragraf 22

På side 69 fremgår det, at hvis en fri skole vælger at tilbyde særlig grundskoleundervisning efter lovforslaget, er det også i den sammenhæng, at den skal modtage elever henvist efter paragraf 22. Vi synes, at den bestemmelse er meget uklar. Og vi forstår ikke, hvorfor den er nødvendig. Og hvis man sammentænker den med lovforslagets øvrige intentioner, så er det fortsat de frie skoler som selv bestemmer, hvilke elever de optager.

Kommentarer om forholdet mellem kommunen og skolen

Af lovforslaget om særlig grundskoleundervisning fremgår det, at det er kommunen, som definerer mål, normering, timetal mv. Mens det i dette lovforslag fremgår, at kommunen og den frie grundskole definerer tilbuddet ved en fælles overenskomst, at kommunen kan bestemme, hvorvidt den frie skoles tilbud er relevant for eleven (s. 69), og at kommunen afgør, hvem der kan henvises til tilbuddene. Kommunen kommer dermed ind og bestemmer den frie skoles (særlige) grundskoleundervisningstilbud.

FSL mener, at det bør være den frie skole, som selv er ansvarlig for sit tilbud og sine værdier.

Kommentarer om videre skoleforløb

Side 35 nederst står der: ”Målet for undervisningstilbuddet er at få de udenlandske børn og unge indsluset i den almindelige grundskoleundervisning” (side 35 nederst.) Og senere, at eleven, når det er muligt, skal integreres i den almindelige undervisning i folkeskolen eller på en fri grundskole.

FSL anbefaler, at forslaget ændres, så eleverne får reelle økonomiske muligheder for og rettigheder til at fortsætte deres skolegang på den frie skole, hvor de har modtaget den særlige grundskoleundervisning, da det vil være direkte kontraproduktivt for integrationen med et skoleskifte – ikke mindst for sårbare børn, som i forvejen ofte har haft perioder helt uden skolegang, og som allerede har modtaget undervisning i det asylcenter, hvor de har opholdt sig, inden de fik ophold i en kommune.

Kommentarer til efterskoleområdet

FSL er enig i, at et efterskoleophold kan være en rigtig god ide til uledsagede flygtningebørn. Vi ved, at et efterskoleophold har rigtig stor betydning for unge mennesker, og vi er overbeviste om, at det også kan bruges konstruktivt i en integrationsproces.

FSL anbefaler dog, at lovforslaget ændres, så det sikres, at de unge har reelle muligheder for at indgå i efterskolelivet. Herunder skal det sikres, at flygtningebørnene kan deltage i de udenlandske studierejser, som fylder meget i efterskoleverdenen.

Loven bør desuden forholde sig til, hvor den unge skal opholde sig i de perioder, hvor man ikke kan være på efterskolen – ferier, for eksempel.

Et helt særligt problem er finansieringen, som ifølge forslaget, også på efterskoleområdet, udelukkende bliver kommunens ansvar. Vi finder det helt uacceptabelt, at man på

den måde fratager en særligt udsat gruppe det statstilskud, som alle andre elever er berettiget til, og vi frygter, at det vil betyde, at kommunerne kun i meget begrænset omfang vil vælge at tilbyde de uledsagede flygtninge et efterskoleophold.

Endelig er det helt afgørende, at det sikres, at tilbuddet på efterskolerne er kvalitativt i orden, og at der etableres et tilsyn, som sikrer, at tilbuddet står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Monica Lendal Jørgensen
Næstformand Frie Skolers Lærerforening
Aarhus 15. april 2016